

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

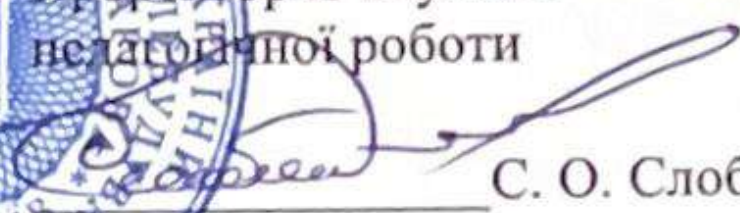
КАФЕДРА ПЕРЕКЛАДУ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-
педагогічної роботи

С. О. Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ

EDITING TRANSLATIONS OF LEGAL TEXTS

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

тип дисципліни _____ нормативна (обов'язкова) _____

мова викладання _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Редагування перекладів юридичних текстів» є одним зі складників комплексної підготовки фахівців галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В 11 Філологія, спеціалізації В 11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, ОП «Юридичний переклад».

«29» травня 2025 р. 13 с.

Розробник: Гогоренко Олена Володимирівна, доктор філологічних наук, доцент,
в.о. декана філологічного факультету

Проект робочої програми навчальної дисципліни «РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ
ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ» розглянуто на засіданні кафедри перекладу

Протокол № 5 від «30» травня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри

 Анжеліка СОЛОДКА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ
ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ» розглянуто Науково-методичною радою філологічного факультету
Протокол № 6 від «11» червня 2025 р.

Голова

 Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ
ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

 Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ ЮРИДИЧНИХ
ТЕКСТІВ» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 6 від «25» червня 2025 р.

Голова НМР НУК

 Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

© Гогоренко О. В., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	
<i>6. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	
<i>9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна</i>	
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Редагування перекладів юридичних текстів» скерована допомогти здобувачам опанувати сучасні аспекти й методи редагування, вивчити логічні, композиційні, естетичні, мовно-стилістичні норми оформлення тексту та процедури контролю за їхнього дотриманням, здійснюючи відповідні операції насамперед на матеріалі юридичних текстів.

Ключові слова: *редагування, коректорська правка, коректорський знак, норми редагування, редакторський аналіз.*

Abstract

The academic discipline "Editing Translations of Legal Texts" is aimed at helping applicants master modern aspects and methods of editing, study logical, compositional, aesthetic, linguistic and stylistic norms of text design and procedures for monitoring their compliance, performing relevant operations primarily on the material of legal texts.

Key words: *editing, proofreading, proofreading mark, editing norms, editorial analysis.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i>	<i>Нормативна (Обов'язкова)</i>	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		4-й	
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність: <i>В 11 Філологія</i> Спеціалізації: <i>В 11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</i> Освітні програми <i>«Юридичний переклад»</i>	Семестр	
		8-й	
		Лекцій	
Індивідуальне науково- дослідне завдання		15 год.	
		Практичні, семінарські	
		30 год.	
Загальна кількість годин – 90		Лабораторні	
		0 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		45 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи теорії мовних комунікацій» є формування у здобувачів освіти відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей, а саме

А) інтегральної:

ІК 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Б) загальних:

ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

В) фахових:

ФК 02. ФК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є такі курси «Українська мова для перекладачів», «Сучасна українська літературна мова», «Загальне мовознавство».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів таких результатів навчання:

ПРН 08. Знати й розуміти систему української та іноземної (англійської) мов, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію іноземної (англійської) мови і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. РЕДАГУВАННЯ ТЕКСТІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Змістовий модуль 1. РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ: МЕТОДОЛОГІЙНІ ЗАСАДИ

Тема 1. ЕДИТОЛОГІЯ ЯК ПРИКЛАДНА СУСПІЛЬНО-ІНФОРМОЛОГІЧНА НАУКА ТА СУТЬ РЕДАГУВАННЯ

1. Едитологія та її зв'язки з іншими науками.
2. Основні етапи формування теорії редагування в Україні.
3. Редагування текстів: історія питання.

Література [3]; [10]; [11].

Тема 2. МЕТОДОЛОГІЯ РЕДАГУВАННЯ

1. Аспекти редагування
 2. Методи редагування.
 3. Види виправлення тексту.
 4. Коректорська правка. Коректурні знаки.
- Література* [2]; [8]; [9]; [12].

Тема 3. РЕДАКТОРСЬКИЙ АНАЛІЗ

1. Структура редакторського аналізу.
 2. Алгоритм редакторського аналізу.
 3. Специфіка редакторського аналізу юридичних текстів.
- Література* [1]; [7]; [10].

Тема 4. КОМПОЗИЦІЙНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ

1. Композиція та її види.
 2. Рубрикація тексту.
 3. Правила перевірки відредагованого тексту.
 4. Правила перевірки відредагованого юридичного тексту.
- Література* [5]; [6]; [8]; [11].

Тема 5. ЛОГІЧНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ

1. Закони логіки в тексті.
 2. Алогізми та причини їхнього виникнення.
 3. Методологія виправлень алогізмів у юридичних текстах.
- Література* [5]; [6]; [8]; [10]; [11]; [12].

Тема 6. МОВНО-СТИЛІСТИЧНЕ РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ

1. Перевірка орфографічних норм.
 2. Перевірка лексичних норм.
 3. Перевірка синтаксичних норм.
 4. Перевірка стилістичних норм.
 5. Перевірка пунктуаційних норм.
- Література* [1]; [3].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1.										
РЕДАГУВАННЯ ТЕКСТІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА										
Змістовий модуль 1.										
РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ: МЕТОДОЛОГІЙНІ ЗАСАДИ										
Тема 1. ЕДИТОЛОГІЯ ЯК ПРИКЛАДНА СУСПІЛЬНО-ІНФОРМОЛОГІЧНА НАУКА ТА СУТЬ РЕДАГУВАННЯ	10	2	4	0	4					
Тема 2. МЕТОДОЛОГІЯ РЕДАГУВАННЯ	12	2	4	0	6					
Тема 3. РЕДАКТОРСЬКИЙ АНАЛІЗ	12	2	4	0	6					
Тема 4. КОМПОЗИЦІЙНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ	22	4	8	0	10					
Тема 5. ЛОГІЧНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ	20	2	6	0	12					
Тема 6. МОВНО-СТИЛІСТИЧНЕ РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ	16	3	6	0	7					
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	90	15	30	–	45					
Усього годин	90	15	30	–	45					

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	ЕДИТОЛОГІЯ ЯК ПРИКЛАДНА СУСПІЛЬНО-ІНФОРМОЛОГІЧНА НАУКА ТА СУТЬ РЕДАГУВАННЯ	4	0
2	МЕТОДОЛОГІЯ РЕДАГУВАННЯ	4	0
3	РЕДАКТОРСЬКИЙ АНАЛІЗ	4	0
4	КОМПОЗИЦІЙНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ	8	0
5	ЛОГІЧНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ	6	0
6	МОВНО-СТИЛІСТИЧНЕ РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ	6	0
	<i>Разом</i>	30	0

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка усних відповідей до практичних занять – **2 год. / 1 заняття**;
- виконання письмових робіт – **1,5 – 2 год. / 1 робота**;
- підготовка до контрольних заходів (письмова контрольна робота) – **4 год. / 1 захід**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка усних відповідей до практичних робіт	30	0
2	Виконання письмових самостійних робіт	11	0
3	Підготовка до контрольних заходів	4	0
	<i>Разом</i>	45	0

Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:

- лекція;
- пояснення;
- дискусія;
- диспут;
- ілюстрування;
- демонстрація;
- відеометод;
- майстер-клас;
- тренінг.

- 2) на практичних заняттях:
- практична робота;
 - фронтальне опитування;
 - частково-пошуковий метод;
 - спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді;
- самостійні роботи;
- контрольна робота;
- тести.

Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де можна набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тести, письмові самостійні роботи) (максимально 70 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 30 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним освітнім законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
4	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
2	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
1	Студент доповнює відповідь колеги по академічній групі.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів (8</i>

	<i>відповідей по 5 балів).</i>
--	--------------------------------

Самостійна (письмова) робота	Критерії оцінювання
5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, проте здійснює коректні та доцільні цитування.
3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації.
2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування.
1	Студент виконує роботу з допомоги викладача.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (2 роботи по 5 балів).</i>

Контрольна (письмова) робота	Критерії оцінювання
ДФН 25–30	Робота виконана в установлений термін без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності) та з повною аналітикою мовних рівнів запропонованих для наукової обсервації фрагментів текстів. Бал знижується в разі наявності орфографічних помилок.
ДФН 19–24	Робота виконана в установлений термін із повною та правильною аналітикою мовних рівнів запропонованих для наукової обсервації фрагментів текстів, проте містить певні неточності в поясненні термінів помилок (завдання II рівня складності). Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
ДФН 13–18	Робота виконана в установлений термін з огріхами в аналітиці мовних рівнів запропонованих для наукової обсервації фрагментів текстів, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
ДФН 8–12	Робота виконана з порушенням встановлених термінів і з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в аналітиці мовних рівнів запропонованих для наукової обсервації фрагментів текстів (III рівень складності). Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
ДФН 1–7	Робота виконана з порушенням встановлених термінів та містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну

	кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
0	Робота не виконувалася.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Усні відповіді на практичних заняттях	8x5 балів = 40 балів	
Письмові самостійні роботи	2x5 балів = 10 балів	
Контрольна робота	1x30 балів= 30 балів	
Тести	2x10 балів = 20 балів	
Усього	100	

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті	5		
	T2	Відповідь на практичному занятті	5 / 5		
	T3	Відповідь на практичному занятті	5		
	T4	Відповідь на практичному занятті	5		
		Тест	10		
	T5	Відповідь на практичному занятті	5		
		Самостійна робота	5		
	T6	Відповідь на практичному занятті	5 / 5		
		Самостійна робота	5		
		Тест	10		
Контрольна робота			30		
Сума			100		

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужить друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць і опорних схем, презентацій, а також зразки лінгвістичного аналізу текстів.

На практичних заняттях прислужиться використання карток із вправами.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання довідників із лінгвістичного та філологічного аналізу текстів, а також комп'ютерних програм із пошуку ключових слів та інших інформаційних-пошукових систем.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Баган М. П. Редагування тексту : [посібник для самостійної роботи студентів]. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2022. 49 с.
2. Гузенко С.В. Теорія і практика редагування: навч. посіб. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. 220 с.
3. Лобода С. М., Денисенко С. М. Видавнича справа і технічне редагування [Електронний ресурс] : навчальний посібник. Київ : НАУ, 2021. 76 с.
4. Партико З. В. Основи редагування: у 2 кн. [текст]. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. Кн. 1 : підручник. 332 с.

Допоміжна література

5. Городенська К. Г. Українське слово у вимірах сьогодення. Ін-т укр. мови НАН України. Київ : КММ, 2014. 124 с.
6. Зарембо К. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. Київ : Віхола, 2021. 222 с.
7. Капелюшний А. О. Стилїстика й редагування : практ. словник-посібник журналіста / А. О. Капелюшний. [Електронний ресурс]. Режим доступу : [http://kovalencko.ucoz.ru/Kapeliushnyi Stylistyka i redahuvannia Prakt slido.pdf](http://kovalencko.ucoz.ru/Kapeliushnyi_Stylistyka_i_redahuvannia_Prakt_slido.pdf)
8. Колоїз Ж. В. Теорія і практика редагування газет: [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 82 с.
9. Партико З. В. Загальне редагування : нормативні основи : навч. посіб. для вищ. навч. закладів за спец. "Журналістика", "Видавнича справа та редагування". [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/155412/>
10. Britsyn V., Sukalenko T., Shcherbak O., Kaleniuk S., Ladyniak N. Language Culture of the Authors of Ukrainian Public Cinema in the Aspect of its Influential Effectiveness. *AD ALTA : Journal of Interdisciplinary Research*, 12 (02), special XXIX, 2022. P. 203–207. (Web of Science, The Czech Republic) http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120229/papers/A_35.pdf